

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu podstawy filozofii dla klas II A, B, C, D,E,F w Liceum Ogólnokształcącym im. św. St. Kostki w Lublinie

Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na ocenę niższą.

Lp.	Temat	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1. 2. 3.	Do czego służy logika? To, co mówisz ma znaczenia. Co jest czym? Definiowanie	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje funkcje wypowiedzi • wyjaśnia terminy: zdanie w sensie logicznym, sugestia, truizm, wypowiedź mętna • odróżnia definicje sprawozdawcze i projektujące • charakteryzuje budowę definicji klasycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny niejasności wypowiedzi • wyjaśnia podział na zdania syntetyczne i analityczne • wymienia błędy definicji sprawozdawczych 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wypowiedzi zawierających sugestie i krytycznie je analizuje • opisuje filozoficzną i praktyczną wartość definiowania 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady – inne niż omówione w podręczniku lub na lekcji – funkcji wypowiedzi • przekształca wypowiedzi mętne w zdania w sensie logicznym • charakteryzuje problemy związane z formułowaniem definicji realnych • podaje własne przykłady poszczególnych typów błędów w definiowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje własne przykłady zdań analitycznych i syntetycznych (zarówno prawdziwych, jak i fałszywych) • tworzy przykłady zadań zawierających paradoksy • nazywa i koryguje błędy zawarte w definicjach • świadomie tworzy definicje zawierające błędy i poddaje je dyskusji
4.	Sztuka argumentacji	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia podane w podręczniku rodzaje argumentacji • podaje cechy dobrej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje warunki akceptowalności omówionych argumentacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje krytyki argumentacji nieracjonalnej i nieuczciwej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje inne niż omówione w podręczniku lub na lekcji rodzaje argumentacji, zarówno uczciwej, jak i nieuczciwej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji merytorycznej • proponuje zagadnienia do dyskusji

					<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wypowiedzi, które mogą zostać ocenione jako argumenty poprawne lub niepoprawne 	
5.	Czy można poznać świat?	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia określenia: <i>wiedza subiektywna</i> i <i>wiedza obiektywna</i> • określa cechy metody majeutycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia platońską krytykę postrzegania zmysłowego • wyjaśnia platońskie rozróżnienie na świat idei i świat rzeczy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces anamnezy jako podstawę platońskiej teorii poznania 	<ul style="list-style-type: none"> • rekonstruuje polityczne przemiany w Atenach w V/IV w. p.n.e. jako tło dla filozofii Platona • wykazuje przekształcenia platońskiej teorii poznania względem filozofii Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza rozmowę na dowolny temat za pomocą metody majeutycznej
6.	Jak poznawać świat różnorodnych rzeczy?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje koncepcję realizmu metafizycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia arystotelesowską krytykę teorii idei • wskazuje na Arystotelesa jako na myśliciela łączącego wiedzę filozoficzną i naukową 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dualizm jako koncepcję filozoficzną • wymienia rodzaje przyczyn i określa koncepcję celowości natury 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między myślą Platona a Arystotelesa w kwestii teorii wiedzy i metafizyki • uzasadnia występowanie różnych dualizmów w systemie Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje argumenty przeciw koncepcji celowości natury • omawia rodzaje przyczyn na przykładach innych niż omawiane w podręczniku i na lekcji
7.	Czy w ogóle możemy coś wiedzieć?	<ul style="list-style-type: none"> • określa tło powstania filozofii sceptycznej • zestawia poglądy sceptyków oraz Platona i Arystotelesa na naturę poznania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje „postawę sceptyczną” Pyrrona i Sekstusa Empiryka oraz porównuje ją ze sceptycyzmem Montaigne’a 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sceptyczną krytykę wnioskowania logicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie podaje przykłady krytycznych sądów na temat możliwości poznania zmysłowego, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź porównującą sceptycyzm Kartezjusza i Montaigne’a

					empirycznego i racjonalnego • wskazuje na związek sceptycznej teorii poznania i etyki	
8.	Etyka Sokratesa i Platona	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje podział duszy w filozofii platońskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje koncepcje intelektualizmu etycznego Sokratesa i jego przemiany u Platona 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie sokratejskich haseł „poznaj samego siebie” oraz „wiem, że nic nie wiem” na tle wiedzy uzyskanej z poprzednich części podręcznika, szczególnie filozofii jońskiej i sceptycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje inne niż omówione w podręczniku i na lekcji przykłady absolutyzmu moralnego • formułuje wypowiedź o znaczeniu obrazu śmierci Sokratesa dla filozofii platońskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie tworzy wypowiedź na temat „Dlaczego ludzie czynią zło?”
9.	Złoty środek – szczęśliwe życie według Arystotelesa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia koncepcję eudajmonizmu • charakteryzuje podział dóbr w etyce Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje warunki cnotliwego życia w koncepcji Arystotelesa i wymienia rodzaje cnót 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasadę „złotego środka” jako podstawę cnót etycznych • podaje przykłady użycia wyrazów „szczęście” i „dobro” zaczerpnięte ze współczesnego życia społecznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje różnicę w pojmowaniu dobra przez Platona i Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego tylko działania dobrowolne są podstawą do formułowania ocen etycznych

10.	Przyjemność czy spokój? Filozofia życia według epikurejczyków i stoików	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje etykę hedonistyczną na tle koncepcji filozoficznych Epikura - rozróżnia rodzaje przyjemności w etyce hedonistycznej - wymienia typy dzielności według stoików 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje lęków – przeszkód na drodze do szczęścia - wskazuje następców etyki epikurejskiej i stoickiej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia stoicką koncepcję szczęścia i ze-stawia ją z koncepcją epikurejską - przedstawia warunki apatii jako stanu duchowej równowagi 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje możliwe negatywne konsekwencje stanu apatii w rozumieniu stoików 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedź na temat relacji między spokojem a szczęściem - inicjuje dyskusję na temat sensu cierpienia
13.	Polityka w filozofii starożytnej.	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza w sposób ogólny platońską wizję państwa idealnego – przy pomocy nauczyciela odtwarza znaczenie pojęcia utopia – ogólnie wymienia formy ustrojowe według Arystotelesa – prezentuje znaczenie wyrazu polis 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje pojęcie utopia – wymienia formy ustrojowe według Arystotelesa – prezentuje znaczenie wyrazu polis i odnosi je do filozofii Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia platońską wizję idealnego państwa – prezentuje klasyfikację form ustrojowych według Arystotelesa – posługuje się pojęciem polis: rozumie je i dostrzega jego znaczenie jako wspólnoty politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia pojęcie utopia, potrafi je wskazać na przykładach – podejmuje krytyczną refleksję form ustrojowych – charakteryzuje i dostrzega znaczenie polis jako wspólnoty politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie i krytycznie dokonuje analizy różnych form ustrojowych, podejmuje nad nimi refleksję – dostrzega znaczenie koncepcji państwa jako elementu systemu filozoficznego Platona – odnosi wiedzę filozoficzną do wybranych przykładów z kultury, religii i historii – samodzielnie i krytycznie podejmuje problematykę dobra publicznego i przenosi ją na grunt refleksji filozoficznej, wskazuje przykłady z życia współczesnego

14.	Filozofowie o Absolucie	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podstawowe pojęcia nazywające postawy w relacji Bóg–człowiek – wymienia przykładowych reprezentantów poznanych stanowisk 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje podstawowe pojęcia nazywające postawy w relacji Bóg–człowiek – dostrzega różnice pomiędzy omawianymi postawami wobec Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: ateizm, agnostycyzm, panteizm, deizm, teizm, fideizm – odwołuje się do poznanych stanowisk wobec Boga – wskazuje argumenty za lub przeciw poszczególnym tezom 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje i charakteryzuje ateizm, agnostycyzm, panteizm, deizm, teizm i fideizm – charakteryzuje różnice występujące pomiędzy omawianymi postawami wobec Boga – rozpoznaje argumenty na rzecz poznanych stanowisk i donosi się do nich 	<ul style="list-style-type: none"> – odnajduje wymienione postawy w tekstach źródłowych – samodzielnie i krytycznie podejmuje problemy relacji Bóg–człowiek – charakteryzuje różnice między postawami wobec Boga i odnosi je do zjawisk życia współczesnego – wypowiada swoje stanowisko, uzasadniając je w świetle omówionych problemów
15.	Filozoficzne dowody na istnienie Boga	<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela odtwarza ogólnie ontologiczny dowód na istnienie Boga św. Anzelma – wymienia najważniejsze informacje o postaci św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza ontologiczny dowód na istnienie Boga św. Anzelma – samodzielnie wskazuje na wybrane argumenty logiczne pięciu dróg na istnienie Boga w tekście źródłowym 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje ontologiczny dowód na istnienie Boga św. Anzelma – prezentuje krytykę argumentu ontologicznego – przedstawia postać św. Tomasza – streszcza pięć dróg św. Tomasza na istnienie Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postać św. Anzelma – omawia i podejmuje krytykę argumentu ontologicznego św. Anzelma – przedstawia postać św. Tomasza i znaczenie jego myśli – dostrzega ważność argumentacji za istnieniem Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postać św. Anzelma jako filozofa wczesnego średniowiecza – rekonstruuje argument ontologiczny w oparciu o pracę z tekstem źródłowym – podejmuje krytykę filozofii św. Anzelma – przedstawia postać św. Tomasza i wnikliwie omawia znaczenie jego myśli w historii filozofii i kultury

		– wymienia ogólnie pięć dróg św. Tomasza na istnienie Boga		– przedstawia treść pięciu dróg na istnienie Boga	– swobodnie przedstawia treść pięciu dróg za istnieniem Boga	– wnikliwie prezentuje pięć dróg św. Tomasza na istnienie Boga – swobodnie i krytycznie przedstawia treść pięciu dróg za istnieniem Boga
--	--	--	--	---	--	---

Opracowano w oparciu o wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do programu nauczania „Spotkania z filozofią” dla liceum ogólnokształcącego i technikum Nowa Era oraz „Filozofia. Odkrywamy na nowo”. Plan wynikowy. Operon